

پیش‌بینی ارتقای کیفیت و تعالی خدمات در نظام سلامت

عنوان: توسعه مرکز جامع خدمات سلامت دانشجویی در دانشگاه برای دستیابی به پوشش همگانی سلامت

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی دولتی تبریز
دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی

مینو مهینی ، واحد سلامت نوجوانان ، جوانان و مدارس / معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تبریز
رضا عزبزرزاده ، واحد سلامت نوجوانان ، جوانان و مدارس / معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تبریز
نجیبه خوشمرام ، واحد سلامت نوجوانان ، جوانان و مدارس / معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تبریز
طاهره نقلی سار ، واحد سلامت نوجوانان ، جوانان و مدارس / معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تبریز
منیره عدالت زاده ، واحد سلامت نوجوانان ، جوانان و مدارس / مرکز بهداشت شهرستان تبریز

مساله

تأمین سلامت به عنوان یک حق اساسی و سرمایه‌ای ارزشمند برای تمامی سطوح و طبقات اجتماع است و ارتقای سلامت رکن اصلی توسعه پایدار است. در راستای این مهم جوانان بعنوان سرمایه‌های مملکت و آینده‌سازان کشور نیازمند این هستند که . ارزیابی سلامت جسمی، روانی به منظور تشخیص زودرس مشکلات و اختلالات و انجام مراقبت‌های بهداشتی درمانی لازم از آنها صورت گرفته همینطور برای آنان شناسنامه سلامت تکمیل گردد، ارجاع و پیگیری موارد دارای اختلال شناسائی شود، ارجاع تخصصی و تشکیل پرونده مراقبت و پیگیری بیماری‌های غربال شده صورت گیرد تا مشکلات سلامت آنان به موقع شناسایی و مداخلات مقتضی انجام گیرد. در سال‌های قبل از دهه ۹۰ این مهم اتفاق نیافته و عدم شناسایی به موقع اختلالات و بیماری‌های دانشجویان سبب افت تحصیلی و تحمیل بار اقتصادی اجتماعی، هم برای دانشجو هم برای جامعه بوده است همینطور گروه سنی جوان که سخت‌دسترس‌ترین گروه سنی برای ارائه خدمات اولیه **phc** در مراکز بهداشتی درمانی میباشد بصورت متمرکز در دانشگاه در دسترس میباشد هم برای شناسایی اختلالات، هم برای آموزش جهت ارتقاء سواد بهداشتی که بهترین سن نهادینه شدن رفتارهای سلامت میباشد.

شرح تجربه

دانشجویان بدو ورور به رشته‌های علوم پزشکی و پیراپزشکی به هماهنگی معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه و دانشکده‌های ذیربط بصورت متمرکز در مرکز سلامت دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی که بصورت پایلوت در این دانشگاه راه اندازی شده است توسط افراد مذکور در بالا بنا به شرح وظایفشان و بیماریها و اختلالات تعریف شده در بسته خدمتی وزارتی ، غربالگری و ویزیت شده دانشجویان نیازمند درمان سرپایی درمان شده و دانشجویان نیازمند خدمات تخصصی به سطح ارجاع داده شده و پیگیری میگردند همچنین ویزیت توسط پزشک هر سه سال یکبار تکرار می گردد. و اختلالات به موقع شناسائی، درمان و مراقبت و پیگیری شده سبب افزایش بازدهی تحصیلی و ارتقاء سطح سلامت جسمی، روانی دانشجویان میگردد. همچنین چون آمار اختلالات و بیماریها بصورت متمرکز در دانشجویان رشته‌های مختلف پزشکی استخراج می گردد میتوان به اولویت مشکل سلامت آنان پی برده و برای پیشگیری مداخلات لازم را انجام داد. همینطور فرصتی فراهم میگردد تا برنامه ریزیهای لازم جهت ارتقاء سواد سلامت دانشجویان که مهمترین سن نهادینه شدن رفتارهای سلامت است صورت گیرد . با توجه به اینکه گروه هدف دانشجویان میباشد میتوان از این تجربه در سایر دانشگاهها استفاده نمود

نتایج اجرای تجربه

روند کار مرکز سلامت به این صورت بود که در برگزاری جلسه هماهنگی رابطین دانشکده ها برنامه های ویزیت دانشجویان تنظیم میگردد. سپس با معرفی نمایندگان کلاس ورودیهای جدید به مرکز سلامت توسط رابطین دانشکده ها فرمهای ویزیت تحویل نمایندگان داده میشد و سپس با هماهنگی طبق برنامه کلاسی هر کلاس دانشجویان در ساعات مقرر جهت ویزیت مراجه میکردند. دانشجویان اختلال دار به مراکز تخصصی، کارشناس تغذیه، کارشناس روان و... ارجاع داده میشد و بعد از تایید نهایی برگه ویزیت به دانشکده ها ارسال میشد. همچنین برگزاری کارگاههای آموزشی، نمایشگاه و معرفی فعالیتهای مرکز سلامت در جشن آغاز سال تحصیلی دانشجویان جدیدالورود برگزاری همایشهای هفته سلامت و روز جوان با همکاری کانون افق و سفیران سلامت دانشجویی... برگزاری کمپینها و مناسبت‌های بهداشتی (پیشگیری از اعتیاد ، کاهش مصرف نمک، مصرف لبنیات ، کاهش مصرف فست فود ، پیشگیری از فشار خون ، و...) و... جزو برنامه های ارتقاء سواد سلامت دانشجویان بود

پیشنهاد حاصل از تجربه

ایجاد ارتباط اولیه پزشک با دانشجو و جلب اعتماد و تقویت این ارتباط در طی سالهای تحصیلی به صورت پزشک خانواده ارائه خدمات **phc** و ارتقاء سطح سواد سلامت و نهادینه سازی رفتارهای بهداشتی با برقراری مرکز سلامت دانشجویی در دانشگاه بعنوان بهترین محل دسترسی به جوان و دانشجو